

Fotodynamische therapie (PDT)

Patiënten informatie

Inleiding

Wat is fotodynamische therapie (PDT)?

Fotodynamische therapie is een behandeling waarbij een laserbehandeling gecombineerd wordt met de toediening van een lichtgevoelige stof. Fotodynamische therapie wordt ook wel afgekort tot PDT.

Bij een PDT behandeling wordt de lichtgevoelige stof verteporfine via een ader in de arm gespoten. Deze stof gaat met het bloed mee naar het oog en kan zich daar ophopen in aangedane weefsels.

Met een speciale laser wordt de verteporfine in het zieke deel van het oog actief gemaakt waardoor het middel heel selectief op die plaats kan gaan werken. Er ontstaat een reactie waardoor abnormale bloedvatjes minder gaan lekken of gaan sluiten.

Welke oogaandoeningen kunnen met PDT worden behandeld?

Oorspronkelijk is PDT ontwikkeld voor de behandeling van natte leeftijdsgebonden maculadegeneratie. Later bleek de behandeling ook werkzaam te zijn bij andere oogaandoeningen waarbij er vochtlekkage onder het netvlies aanwezig is. Voor natte leeftijdsgebonden maculadegeneratie is PDT tegenwoordig niet meer de behandeling van eerste keuze, maar kan in specifieke gevallen alsnog een toegevoegde waarde hebben. Voor andere aandoeningen is PDT wel vaak de behandeling van eerste keuze.

De meest voorkomende aandoeningen die met PDT worden behandeld zijn:

1. Natte leeftijdsgebonden maculadegeneratie

Bij deze aandoening groeien er nieuwe bloedvatjes onder en soms in het netvlies. Deze nieuwe bloedvatjes zijn van mindere kwaliteit waardoor ze vocht kunnen lekken en snel kunnen bloeden.

2. *Polypoïdale choroïdale vasculopathie*

Bij deze aandoening groeien er nieuwe en uitgezette bloedvaatjes onder het netvlies. Deze bloedvaatjes kunnen vocht lekken en kunnen snel bloeden. Het is een variant van natte leeftijdsgebonden maculadegeneratie.

3. *Chronische centrale sereuze chorioretinopathie* (ook wel retinitis centralis serosa of serosa genoemd)

Bij deze aandoening ontstaat er vochtlekkage onder het netvlies door een verminderde functie van het retinaal pigment epitheel (RPE), in combinatie met een verhoogde doorlaatbaarheid en verdikking van de bloedvaten in het vaatvlies.

4. *Choroïdea hemangioom*

Bij deze aandoening is er een vaatkluw in het vaatvlies aanwezig die voor verdikking van het vaatvlies en vochtlekkage kan zorgen.

Wat mag u van de behandeling verwachten?

Het doel van de behandeling is om uw huidige gezichtsvermogen te behouden, misschien zelfs iets te verbeteren.

Hoe gaat een PDT behandeling?

De behandeling wordt op de polikliniek verricht en u kunt direct na de behandeling weer naar huis. De totale tijd die u voor een PDT behandeling op de polikliniek zult zijn is ongeveer een uur. Hieronder volgt puntsgewijs wat u rond de behandeling kunt verwachten:

- Metingen van gezichtsscherpte en maken van een OCT scan van het netvlies
- Druppels om de pupil te verwijden in het te behandelen oog
- Metingen van lengte en gewicht om de juiste hoeveelheid verteporfin te berekenen
- Infuus wordt in de arm geprikt, via dit infuus wordt de verteporfin toegediend
- In 10 minuten tijd wordt de verteporfin toegediend (bij het choroïdea hemangioom is dit korter)
- Pauze van 5 minuten waarin de laatste voorbereidingen voor de laser zullen plaatsvinden (juiste positie voor het laserapparaat, toediening verdovingsdruppel)
- Er wordt een klein contactlensje op het oog aangebracht waarna de laserbehandeling gaat starten. De laserbehandeling is pijnloos en duurt

- 83 seconden per te behandelen netvlieslocatie (meestal 1 tot 3 locaties)
- Na de laser wordt het contactlensje verwijderd en zult u tijdelijk minder scherp zien

Na de behandeling

Uw huid en ogen blijven de eerste dagen gevoelig voor helder licht. Dit licht kan nog meer geneesmiddel activeren. Daarom is het belangrijk dat u gedurende 48 uur na de behandeling niet wordt blootgesteld aan helder licht.

Van de polikliniek oogheelkunde krijgt u een beschermende bril in bruikleen, deze dient u de volgende 48 uur constant te dragen. De bril mag pas worden afgezet als de ogen worden gesloten om te gaan slapen.

Na de behandeling moet u op weg naar huis uw huid goed beschermen tegen het licht. Dit kan door de huid zoveel mogelijk te bedekken met kleding. Thuis moet u de beschermende bril ophouden, maar mag u zich weer normaal kleden.

Het is belangrijk dat u de eerste 48 uur in huis blijft en direct zonlicht vermijdt door de gordijnen te sluiten. Vermijd ook direct zonlicht uit dakramen. Tevens mag u in huis **geen** halogeen licht aan hebben. Ander licht dat schadelijk kan zijn in die periode is licht bij de tandarts of licht dat gebruikt wordt in een operatiekamer.

U krijgt van ons een armbandje om zodat, in een eventueel noodgeval, uw behandelaar kan lezen dat u niet in het licht mag komen. Na 48 uur mag u dit armbandje zelf verwijderen.

Een beetje licht in huis is wel goed omdat daardoor de verteporfine in de huid ook weer sneller afgebroken wordt. Met de beschermende bril op mag u wel televisie kijken of met een computer of tablet werken.

Brengt u het volgende mee om na de behandeling op weg naar huis uw huid te beschermen:

- Een hoed of pet
- Een sjaal
- Kleding met lange mouwen,
- een lange broek,
- sokken en
- handschoenen.

Mogelijke bijwerkingen

Het is mogelijk dat er bij de behandeling bijwerkingen optreden. Huidreacties op de plaats van inspuiting en voorbijgaande rugpijn of een griepgevoel kunnen kortdurend voorkomen.

De eerste weken na de behandeling kan het zicht eerst wat slechter (meestal waziger) zijn. Vaak gaat dit na ongeveer 2 weken weer voorbij. Heel zelden kan er achteruitgang van het zien ontstaan dat onomkeerbaar is. Zelden treedt er een allergische reactie op.

Als u zich in de eerste 48 uur na de behandeling te lang in fel licht bevindt, kunt u een ernstige verbranding van de huid en ogen oplopen (UV-werende zonneschermen en zonnebrandcrème zijn NIET effectief als bescherming!).

Omdat de verteporfine door de lever moet worden afgebroken is deze behandeling niet geschikt voor mensen met een slechte leverfunctie. Tevens kunnen mensen die lijden aan porfyrie deze behandeling niet ondergaan.

Controle op de polikliniek

Na een PDT behandeling wordt er een controle afspraak gemaakt na ongeveer 6 weken.

U wordt verzocht om bij deze afspraak de beschermingsbril weer bij ons in te leveren.

Tot slot

In deze folder is in het kort weergegeven wanneer het nodig kan zijn uw ogen met PDT te behandelen. Ook wordt aangegeven hoe een behandeling in zijn werk gaat.

Vragen

Eventuele vragen kunt u stellen aan uw oogarts of de verpleegkundige. Op werkdagen kunt u bellen met **telefoonnummer: (050)361 25 18**

Website

Voor meer informatie kunt u kijken op www.oogheelkundeumcg.nl